

Metod

Det här sättet att utreda bygger på att det finns en utsedd person som **ansvarar för samtal**, och en annan som **ansvarar för lärandet**. Dessa två har sedan regelbundna avstämningar med samtalsformuläret som stöd.

Eleven erbjuds återkommande kontakt med exempelvis kurator, socialpedagog eller motsvarande. Samtalen behöver inte handla om skolan, utan om livet och måendet i stort.

Genom ökad förståelse för sig själv och sin situation är tanken att bilden klarnar även kring varför det fungerar som det gör i skolan.

Eleven har också en utsedd mentor eller motsvarande som ansvarig för lärandet.

Till denna förmedlas de delar ur samtalen som kan anses värdefulla för skolan att ta del av.

Detta för att kunna bemöta och hjälpa deltagaren framåt på bästa sätt.

Ingenting av samtalen förs vidare utan deltagarens uttalade samtycke.

Beskrivning

Metoden tar avstamp i de effekter vi ser hos en elev, som gör att vi befärdar att hen kommer att få svårt att klara sin utbildning.

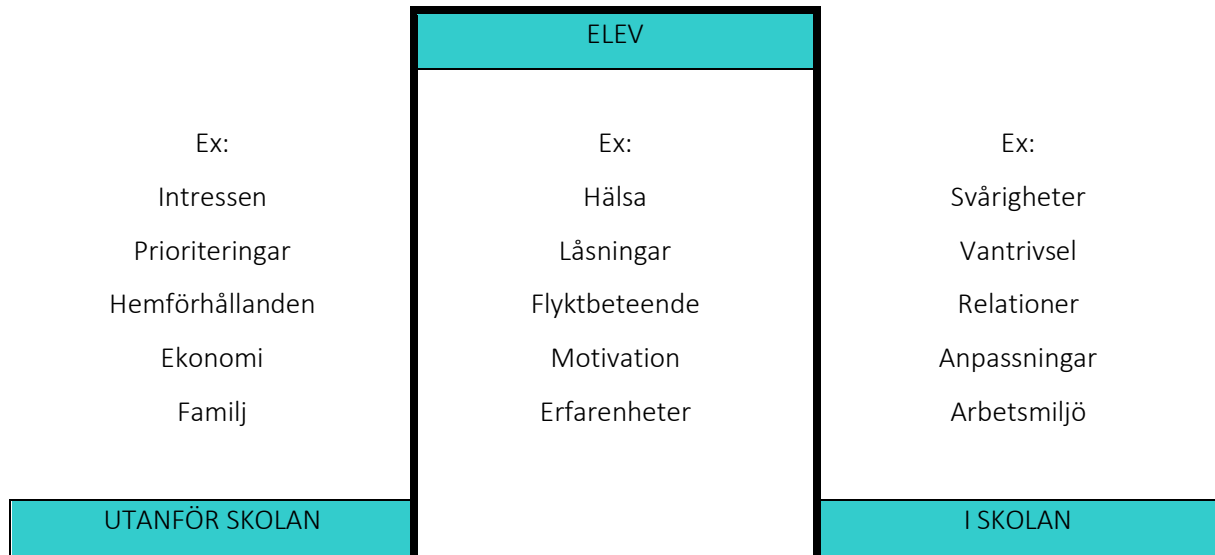
Samtalsformuläret är framför allt till för att hjälpa den pedagogiska personalen att hitta lösningar som hjälper eleven att fungera bättre i skolan. Berörd elev bör således inte delta vid arbetet med formuläret, utan det används av ansvarig för samtal respektive lärande för att skapa en gemensam bild att arbeta utifrån. **Det är alltså ett redskap, inte en mall för dokumentation.**

Det kan vara lite klurigt att komma igång, men viktigt att komma ihåg är att det inte handlar om en uppgift som ska lösas utifrån ett facit. Modellen är snarare ett verktyg att använda i det löpande arbetet. Ett sätt att bättre förstå vad elevens problematik kan botten i, istället för att vi provar oss fram bland anpassningar på måfå, eller slår knut på oss själva i onödan.

- Effekter* Det vi lägger märke till i skolan, som får oss att reagera. Det kan till exempel vara saker som hög frånvaro, konfliktsökande, bristande koncentration eller måendet i största allmänhet.
- Trots att effektrutan är placerad mitt på formuläret är det här vi ska börja. Dels för att den innefattar de tidigaste tecknen, men också för att effekterna brukar vara det som är lättast att sätta fingret på, vilket hjälper oss att komma igång.
- Grundproblem* Det vi genom samtal lär oss att effekterna i grunden beror på. Vi kan inte begära att undervisande lärare på egen hand ska hitta roten till det onda, utan här behövs i regel ett annat perspektiv för att få hela bilden. Vi kan även ta **Närvarotröskeln** till hjälp för att börja nysta i rätt ände, och därmed slippa göra saker i onödan.
- Exempel på grundproblem kan vara inlärningssvårigheter, ljudkänslighet, stress, ångest, obefintlig målbild eller kanske negativa erfarenheter av skolan sedan tidigare.
- Hinder* Svårigheter som byggs upp till följd av grundproblemet, och förr eller senare leder till synliga effekter. Det kan till exempel handla om problem att komma iväg på morgonen (till följd av ångest), ett flyktbeteende i vissa situationer (till följd av negativa erfarenheter) eller trytande energi (till följd av ljudkänslighet och/eller inlärningssvårigheter).
- Eller så här: Nattligt dataspelande (*grundproblem*) bygger upp en extrem trötthet (*hinder*) som leder till att eleven somnar under lektionerna (*effekt*).
- Lösningar* Ofta är vi ivriga att hitta lösningar så fort vi ser effekterna, vilket lätt leder till att våra anpassningar inte riktigt matchar de faktiska behoven. När vi istället tar oss tid att få lite bättre koll på grundproblem och hinder, har vi större chans att hitta lösningar som fungerar i längden. Vilka åtgärder och anpassningar som behövs skiljer sig från fall till fall, och kan också behöva testas och justeras vartefter. Det kan handla om allt från hörselkåpor till konflikthantering eller anpassat schema. Men att fokusera på att hålla en elev vaken under lektionen (som inte är någon konstig, spontan reaktion) istället för att komma tillrätta med orsaken till tröttheten kommer inte att lösa något på sikt.
- Ansvar* Varje insats som provas skall ha en namngiven ansvarig, samt en angiven tid för uppföljning. Vem som ansvarar för vad beror på lösningarnas art. Huvudsaken är att någon utses, för att det ska vara möjligt att upprätthålla det systematiska arbetet.

Närvarotröskeln

- en hjälp att börja i rätt ände

För att utreda och komma tillrätta med *problematiserad frånvaro** krävs att vi tänker i flera steg. Istället för att agera direkt utifrån de synliga effekterna, behöver vi öka vår förståelse för de bakomliggande orsakerna.

Ett första steg kan vara att försöka ringa in ifall grundproblemet till största del ligger utanför skolan, i skolan eller i eleven själv. Därefter kan vi jämföra effekter med tänkbara orsaker, för att sedan kunna matcha åtgärder med faktiska behov.

* *Frånvaro som uppgår till en nivå som skapar problem för eleven att nå sina mål.*